

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 25 maja 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XVIII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Śliwa

Protokolant: p.o. stażysty Edyta Budzińska

po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2017 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa M. S.

przeciwko Hotele (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

1. Uznaje za bezskuteczną wobec powoda M. S. umowę sprzedaży z dnia 16 lipca 2015 r. sporządzoną przed notariuszem I. A. w Kancelarii Notarialnej w P. Rep. A 2504/2015 zawartą pomiędzy R. S. a pozwaną Hotele (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P., mocą której pozwana uzyskała własność nieruchomości położonej w P. obejmującej działki ewidencyjne nr (...) dla której Sąd Rejonowy Poznań-Stare Miasto w Poznaniu prowadzi księgę wieczystą nr (...) - w celu zaspokojenia wierzytelności powoda przysługującej mu wobec dłużników J. S. i B. S. (1) w wysokości 1.487.910,60 zł należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi, stwierdzonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 29 marca 2013r. wydanym w sprawie XII C 491/09 zaopatrzonym w klauzulę wykonalności na podstawie postanowienia Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 18 października 2013 r. w sprawie o sygnaturze akt I ACa 685/13 oraz zaopatrzonym na mocy postanowienia Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie o sygnaturze akt I ACo 48/13 klauzulą wykonalności przeciwko małżonce dłużnika B. S. (1) – z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku, który byłby objęty wspólnością majątkową małżonków J. S. i B. S. (1), gdyby małżonkowie jej podlegali.

2. Kosztami procesu obciąża pozwaną i z tego tytułu zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 50.062,18 zł.

SSO Agnieszka Śliwa

UZASADNIENIE

Powód M. S. wniósł pozew o uznanie za bezskuteczną w stosunku do niego umowy sprzedaży z dnia 16 lipca 2015 r., na podstawie której pozwana Hotele (...) Sp. z o.o. nabyła własność nieruchomości położonej w P., przy ul. (...), działki ewidencyjne nr (...), dla której Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w P. prowadzi księgę wieczystą nr (...). Powód wniósł także o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że powód jest wierzycielem dłużników solidarnych J. S. i G. K., a wierzytelność została stwierdzona prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 29 marca 2013 r. w sprawie XII C 491/09, opatrzoną klauzulą wykonalności przeciwko dłużnikom, jak również przeciwko małżonkom dłużników B. S. (1) i M. K. z ograniczeniem ich odpowiedzialności do majątku wspólnego małżonków. Pozwana, będąca spółką należącą do rodziny S. w wyniku szeregu czynności prawnych przeprowadzonych przez dłużnika i członków jego rodziny aktualnie jest właścicielem przedmiotowej nieruchomości, przy czym dłużnik wyprowadził ją ze swojego

majątku już po uprawomocnieniu się wyroku w celu uniemożliwienia wierzycielowi przeprowadzenia egzekucji z tego składnika majątku. Powadzone postępowanie egzekucyjne o sygn. KM 1087/13 jest bezskuteczne. Powód wskazał, że przedmiotowa nieruchomości stanowiła składnik majątku wspólnego małżonków J. i B. S. (1), po wszczęciu egzekucji, w dniu 7 listopada 2013 r. małżonkowie zawarli umowę majątkową małżeńską poprzez którą ustanowili rozdzielność majątkową, a 8 listopada 2013 r. dokonali umownego częściowego podziału majątku, w ramach którego przedmiotowa nieruchomości stała się wyłączną własnością B. S. (1). W dniu 18 listopada 2013 r. B. S. (1) dokonała darowizny nieruchomości na rzecz swojej matki G. D. (1), obciążając nieruchomości organicznym prawem rzeczowym bezpłatnego użytkownika na swoją rzecz i brata G. D. (2), a ta w dniu 17 czerwca 2015 r. drogą umowy zamiany przeniosła jej własność na rzecz wnuka – syna dłużnika – R. S.. Z kolei R. S. w dniu 16 lipca 2015 r. sprzedał (...) Sp. z o.o. Powód wyjaśnił, że Spółka Hotele (...) jest rodzinną spółką rodziny S., a jej udziałowcami są J. S., B. S. (1), ich dzieci H. S. i R. S., którzy to mają mniej niż 10% udziałów, a więc nie figurują w KRS. Powód wskazał nadto, że dłużnik J. S. dokonał po przegranych procesie również innych czynności mających na celu wyzbycie się majątku, to jest przekazał na rzecz B. S. (1) w ramach podziału majątku inną nieruchomości położoną w P. o nr KW (...), która następnie została darowana na rzecz G. D. (1), darował w dniu 12 grudnia 2013 r. na rzecz syna R. S. nieruchomości położoną w P. przy ul. (...), wyzbywając się w ten sposób wszystkich nieruchomości do niego należących. Nadto powód zaznaczył, że J. S. w celu udaremnienia egzekucji z udziałów w spółce Przedsiębiorstwo (...) – handlowe (...) Sp. z o.o., której był jedynym współnikiem, wprowadził do Spółki dzieci H. S. i R. S., którzy razem objęli większościowy pakiet udziałów w spółce, tym samym szanse na znalezienie potencjalnego nabywcy udziałów dłużnika w spółce w ramach postępowania egzekucyjnego są znikome, skoro J. S. utracił moc decyzyjną. Powód wskazał też, że w dniu 23 września 2013 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu orzekł separację między dłużnikami B. i J. S., a zdaniem powoda jest to element taktyki zmierzającej do ochrony kolejnych elementów majątkowych przed wierzycielem. Nadto prowadzone jest postępowanie o podział majątku wspólnego w/w osób przed Sądem Rejonowym Poznań – Stare Miasto. Powód podniósł, że również dłużnicy G. K. i M. K. dokonali przesunięć majątkowych uniemożliwiających wyegzekwowanie jakichkolwiek należności. I tak: w dniu 20 listopada 2013 r. G. K. darował córce M. F. udział we współwłasności nieruchomości o nr KW (...), przekształcił swoją jednoosobową działalność gospodarczą w spółkę (...) Sp. z o.o., przenosząc na nią własność dwóch nieruchomości (...) i (...), która to spółka wystąpiła do Sądu o zwolnienie tych nieruchomości spod egzekucji, w dniu 25 listopada 2013 r. wraz z żoną darował całość udziałów w tej spółce do majątku osobistego M. K., która również wystąpiła do Sądu o ich zwolnienie spod egzekucji. Powód dodał, że G. i M. K. rozwiedli się i przeprowadzili postępowanie o podział majątku wspólnego, a w wyniku podziału majątku na rzecz M. K. została przyznana własność nieruchomości przy ul. (...) oraz część udziałów dłużnika w (...) Sp. z o.o. Jako podstawę swojego roszczenia powód wskazał art. 527 i nast. k.c.

W odpowiedzi na pozew pozwany Hotele (...) sp. z o. o. z siedzibą w P. wniósł o oddalenie powództwa, a także o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W ocenie pozwanego powództwo zasługuje na oddalenie z uwagi na niezaskarżenie przez powoda umowy o częściowy podział majątku wspólnego z dnia 8 listopada 2013 roku, która to umowa wg stanowiska powoda stanowi czynność prawną dłużnika dokonaną z pokrzywdzeniem wierzyciela. Zaskarżona czynność prawna została poprzedzona innymi czynnościami prawnymi, których przedmiotem pozostawało przesunięcie prawa własności nieruchomości objętej skargą pauliańską na następców prawnych dłużnika. W dniu 7 listopada 2013 roku dłużnik J. S. mocą umowy majątkowej małżeńskiej wyłączył łączący go z B. S. (1) ustrój wspólności majątkowej małżeńskiej. Następnie umową z dnia 8 listopada 2013 roku J. S. wraz z B. S. (1) dokonali częściowego podziału majątku wspólnego poprzez przyznanie prawa własności nieruchomości położonej w P. przy ul. (...) na wyłączną własność B. S. (1). W ocenie pozwanego to umowa z dnia 8 listopada 2013 roku o częściowy podział majątku stanowi czynność prawną dłużnika dokonaną z pokrzywdzeniem wierzycieli. Na moment zawierania przez B. S. (1) umowy majątkowej małżeńskiej, umowy o częściowy podział majątku wspólnego, jak również umowy darowizny nieruchomości wraz z ustanowieniem ograniczonego prawa rzeczowego obciążającego nieruchomości położoną przy ul. (...), B. S. (1) nie była dłużniczką powoda, a to z uwagi na fakt, iż klauzula wykonalności na małżonkę dłużnika – B. S. (1) została nadana w dniu 11 marca 2014 roku. Uzasadniając stanowisko strony pozwanej wskazano także, że w wypadku gdy powództwo ze

skargi pauliańskiej kierowane jest przeciwko następcy osoby trzeciej, w tym również przeciwko osobie czwartej, piątej lub dalszym następcom prawnym, którzy uzyskali korzyść w wyniku czynności dokonanej przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli, przedmiotem zaskarżenia w ramach skargi pauliańskiej musi być czynność dłużnika, a nie czynność na podstawie której następca prawny osoby trzeciej uzyskał ową korzyść. Zaskarżeniu w takim wypadku podlegać powinny zarówno czynności dłużnika, jak też czynność pomiędzy osobami trzecią i czwartą, co odnieść należałoby także do konieczności zaskarżenia dalszych rozporządzeń, jeśli do nich doszło. Ponadto w sprawie nie zaistniały przesłanki pokrzywdzenia wierzyciela wskutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika. Wskutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika, J. S. nie stał się niewypłacalny ani nie stał się niewypłacalny w wyższym stopniu niż był przed dokonaniem czynności, ponadto posiada znaczny majątek. Zdaniem pozwanej, po stronie osoby trzeciej B. S. (1) oraz jej następców prawnych brak było świadomości co do pokrzywdzenia wierzyciela. B. S. (1) nie posiadała żadnej wiedzy, że J. S. pozostaje dłużnikiem powoda. O okoliczności wydania tytułu wykonawczego przeciwko dłużnikowi J. S. dowiedziała się dopiero pod koniec listopada 2013 roku otrzymując komornicze zajęcie udziałów przysługujących dłużnikowi w spółkach Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. oraz Hotele (...) sp. z o.o. z siedzibą w P..

W toku procesu strony podtrzymały swoje stanowiska.

Na rozprawie w dniu 27 kwietnia 2017 roku strona powodowa przedstawiła spis kosztów opiewający na łączną kwotę 60.879,18 zł w tym: honorarium adwokackie w wysokości 2,5 stawki 18.000 zł, opłata sądowa 37.500 zł, opłaty skarbowe od pełnomocnictw 34 zł, honorarium adwokackie w postępowaniu zabezpieczającym 1.800 zł, opłata od wniosku o zabezpieczenie 100 zł, honorarium adwokackie w postępowaniu zażaleniowym I ACz 21/16 1.800 zł, opłata za wpis zakazu do KW 60 zł, dojazd na rozprawę w dniu 15 grudnia 2015 roku 459 zł, dojazd pełnomocnika na rozprawę w dniu 22 marca 2016 roku 184,02 zł, opłata kancelaryjna za e – protokół z dnia 22 marca 2016 roku 15 zł, dojazd pełnomocnika na rozprawę w dniu 7 czerwca 2016 roku 215,95 zł, opłata kancelaryjna za e – protokół z dnia 7 czerwca 2016 roku 15 zł, dojazd pełnomocnika na rozprawę w dniu 13 września 2016 roku 293,01 zł, opłata kancelaryjna za e – protokół z dnia 13 września 2016 roku 15 zł, kolorowe kopie 74 zł, dojazd pełnomocnika na rozprawę z dnia 27 kwietnia 2017 roku 167,50 zł, opłaty pocztowe 146,70 zł.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Wyrokiem z dnia 11 września 2008 r. wydanym w sprawie o sygn. akt XII C 2187/05 Sąd Okręgowy w Poznaniu zasądził na rzecz powoda M. S. solidarnie od J. S. i G. K. kwotę 76.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 16 czerwca 2003 r. do dnia zapłaty. Wyrok jest prawomocny. Żona J. B. S. wiedziała o tym postępowaniu, była wzywana w charakterze świadka.

Wyrokiem z dnia 29 marca 2013 r. wydanym w sprawie o sygn. akt XII C 491/09 Sąd Okręgowy w Poznaniu zasądził na rzecz powoda M. S. solidarnie od J. S. i G. K. kwotę 1.487.910,60 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 czerwca 2003 r. do dnia zapłaty, a w pozostałym zakresie powództwo oddalił. Wyrok jest prawomocny od dnia 9 października 2013 r. W dniu 18 października 2013 r. wyrokowi z dnia 29 marca 2013 r. została nadana przez Sąd Apelacyjny w Poznaniu pod sygn. akt I ACa 685/13 klauzula wykonalności.

Wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 29 marca 2013 roku sygn. akt XII C 491/09 został także opatrzony klauzulą wykonalności przeciwko małżonkom dłużników - B. S. (1) oraz M. K. z ograniczeniem ich odpowiedzialności do majątku wspólnego małżonków. Wobec B. S. (1) nastąpiło to na wniosek powoda z dnia 9 grudnia 2013 r., postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie I ACo 48/13, zgodnie z którym nadano ww. prawomocnemu wyrokowi klauzulę wykonalności przeciwko małżonce dłużnika J. B. S. z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku, który byłby objęty wspólnością majątkową małżonków J. S. i B. S. (1), gdyby małżonkowie jej podlegali (uznając za bezskuteczne w niniejszym przypadku wyłączenie ustroju ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej w małżeństwie J. S. i B. S. (1) umową z dnia 7 listopada 2013 r. zawartą przed notariuszem I. A. – nr rep. A 1684/2013).

Okoliczności bezsporne, nadto dowód: wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 29 marca 2013 r., sygn. akt XII C 491/09 wraz z uzasadnieniem (k. 36 - 57 akt), wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 9 października 2013 r. wraz z uzasadnieniem sygn. akt I ACa 685/13 (k. 78 - 89 akt), wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 11 września 2008 r., sygn. akt XII C 2187/05 wraz z uzasadnieniem (k. 90 - 99 akt), wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 30 grudnia 2008 r., sygn. akt I ACa 896/08 wraz z uzasadnieniem (k. 100 - 112 akt), postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 11 marca 2014 roku sygn. akt I ACo 48/13 o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko B. S. (1), postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 7 lutego 2014 roku sygn. akt I ACo 45/13 o nadaniu klauzuli przeciwko M. K. (k. 113, 114 akt), wniosek (k. 581-584), pismo B. S. (1) do sprawy XII C 2187/05 (k. 558-559)

W dniu 28 października 2013 r. powód złożył wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko dłużnikom J. S. i G. K., która toczy się pod sygn. akt KM 1087/13 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu M. P.. Egzekucja ta, po otrzymaniu klauzul wykonalności przeciwko małżonkom dłużników, była prowadzona także wobec B. S. (1) i M. K..

W ramach ww. postępowania egzekucyjnego, przed wytoczeniem niniejszego powództwa, jak i w jego toku pomimo prowadzenia licznych czynności egzekucyjnych, powód nie uzyskał zaspokojenia swojej wierzytelności. W szczególności bezskuteczna była egzekucja wobec J. S. i B. S. (1) z udziałów w Spółce Hotele (...) Sp. z o.o., (...) Sp. z o.o., z rachunków bankowych, wierzytelności, wynagrodzenia i ruchomości.

Egzekucję spowalniają liczone w dziesiątkach skargi, a dłużnik J. S. odmawiał udzielenia informacji niezbędnych do prowadzenia egzekucji z udziałów w spółce (...) Sp. z o.o.

Okoliczności bezsporne, nadto dowód: dokumenty w sprawie sygn. akt KM 1087/13, a zwłaszcza wniosek o wszczęcie egzekucji (k. 1 – 5 tychże akt), pisma i postanowienia komornika (k. 115-126, 761),

J. S. i B. S. (1) w chwili wydania ww. orzeczeń Sądu, jak i w momencie wszczęcia ww. postępowania egzekucyjnego pozostawali w związku małżeńskim. Pomiędzy małżonkami obowiązywał ustawowy ustrój wspólności majątkowej. W skład majątku wspólnego małżonków wchodziła między innymi własność nieruchomości położonej w P. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy Poznań - Stare Miasto w Poznaniu prowadzi KW numer (...).

Okoliczności bezsporne, nadto dowód: odpis skrócony aktu małżeństwa (k. 127), wydruk e - KW nr (...) (k. 65 - 77 akt).

Dziesięć dni po wszczęciu ww. postępowania egzekucyjnego, w dniu 7 listopada 2013 roku małżonkowie J. oraz B. S. (1), przed notariuszem I. A., numer repertorium A 1684/2013 zawarli w formie aktu notarialnego umowę majątkową małżeńską, poprzez którą wyłączyli oni obowiązujący dotychczas w ich małżeństwie ustrój ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej i w jego miejsce ustanowili rozdzielność majątkową.

Następnie, już w dniu 8 listopada 2013 roku J. S. i B. S. (1) aktem notarialnym przed notariuszem I. A. repertorium A 1687/2013, dokonali umownego częściowego podziału majątku wspólnego. Zgodnie z tą umową na wyłączną własność pozwanej B. S. (1) bez spłat i dopłat została przyznana nieruchomość położona w P. o nr KW (...), działki ewidencyjne nr (...) oraz sąsiadująca z nią nieruchomość położona w P. o nr KW (...), działka ewidencyjna nr (...). W treści umowy jej strony wyraźnie oświadczyły, że w związku z nią nie następują pomiędzy nimi żadne dopłaty ani spłaty gotówkowe oraz że nie mają do siebie wzajemnie żadnych roszczeń ani pretensji na przyszłość w związku z dokonanym podziałem majątku i uważają się w tym zakresie za całkowicie rozliczonych.

Okoliczności bezsporne, nadto dowód: wypis aktu notarialnego z dnia 7 listopada 2013 roku (k. 128– 130 akt), wypis aktu notarialnego z dnia 8 listopada 2013 roku (k. 131 – 137 akt), zeznania świadka G. D. (1) (k. 819)

Pozwana B. S. (1) w dniu 18 listopada 2013 roku, a więc dziesięć dni po dokonaniu ww. umownego częściowego podziału majątku wspólnego, w drodze umowy darowizny dokonanej w formie aktu notarialnego, sporządzonego także przed notariuszem I. A. pod numerem Repertorium A 1836/2013, przeniosła własność w/w nieruchomości położonych w P. o nr KW (...) i nr KW (...) na rzecz swojej matki pozwanej G. D. (1). Tym samym aktem notarialnym,

G. D. (1) ustanowiła na ww. nieruchomościach na rzecz swojego syna G. D. (2) oraz na rzecz swej córki B. S. (1) nieodpłatne prawo użytkowania tych nieruchomości.

Okoliczności bezsporne, nadto dowód: wydruk eKW nr (...) (k. 65 – 77), wydruk eKW nr (...) (k. 173-183), akt notarialny z dnia 18 listopada 2013 roku (k. 138 – 144).

Tego samego dnia (18 listopada 2013 r.) w toku sporządzania przez Komornika Sądowego protokołu w sprawie egzekucyjnej KM 1087/13 J. S. poinformował Komornika Sądowego, że posiada tylko jedną nieruchomość o nr KW (...).

Dowód: protokół (k. 227 akt).

R. S. wystąpił do Krajowej (...) Skarbowej z wnioskiem z dnia 8 maja 2015 roku, o wydanie interpretacji przepisów prawa podatkowego dotyczącej podatku dochodowego od osób fizycznych, który to wniosek wpłynął do Dyrektora Izby Skarbowej w P. Biuro Krajowej (...) Podatkowej w L. w dniu 11 maja 2015 roku. Wniosek dotyczył podatków od zamiany nieruchomości między G. D. (1) a R. S., a następnie wniesienia nieruchomości aportem przez R. S. do Spółki w celu jej przeznaczenia na biuro i magazyn.

Dowód: wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej (k. 954 – 959, 1206 – 1208v).

G. D. (1) wyzbyła się własności przedmiotowej nieruchomości przy ul. (...) o nr KW (...) przekazując jej własność na rzecz swojego wnuka R. S. - syna J. S. i B. S. (1), a to na podstawie umowy zamiany z dnia 17 czerwca 2015 roku, zawartej w formie aktu notarialnego przed notariuszem I. A. nr rep. A 2085/2015. Jednocześnie na mocy tejże umowy zamiany G. D. (1) nabyła od R. S. własność nieruchomości położonej w P. przy ul. (...) o KW nr (...). Wartość obu nieruchomości została określona na po 650.000 zł. Jednocześnie w ww. akcie notarialnym G. D. (1) ustanowiła na nieruchomości o KW nr (...) na rzecz wnuka R. S. nieodpłatne, dożywotnie prawo użytkowania nieruchomości. Z kolei w tym samym akcie notarialnym B. S. (1) i G. D. (2) zrzekli się ustanowionego na ich rzecz na nieruchomości o nr KW (...) nieodpłatnego i dożywotniego prawa jej użytkowania.

Okoliczności bezsporne, nadto dowód: wydruk z eKW (...) (k. 65 – 77), wydruk eKW (...) (k. 145 – 155), akt notarialny umowy zamiany z dnia 17 czerwca 2015 roku nr Rep. A 2085/2015 (k. 156 – 164).

W dniu 16 lipca 2015 r. umową sprzedaży zawartą w formie aktu notarialnego przed notariuszem I. A., rep. A 2504/2015, R. S. zbył na rzecz pozwanej Hotele (...) Sp. z o.o. w P. reprezentowanej przez B. S. (1) jako pełnomocnika na mocy uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 2 czerwca 2015 r. o powołaniu pełnomocnika oraz w sprawie zezwolenia na nabycie nieruchomości prawo własności nieruchomości o nr KW (...) za cenę 750.000 zł.

Hotele (...) sp. z o.o. to spółka rodzinna B. S. (1) i J. S., prowadzona przez tę rodzinę nieprzerwanie od wielu lat. Udziałowcami tejże spółki są J. S., jego żona B. S. (1), a także ich dzieci H. S. oraz R. S. R. S. oraz H. S. nie widnieją w rejestrze przedsiębiorców przedmiotowej spółki jako jej udziałowcy, a to ze względu na fakt, że posiadają mniej niż 10 % udziałów.

Dowód: akt notarialny umowy sprzedaży z dnia 16 lipca 2015 roku nr Rep. A 2504/2015 z uchwałą (k. 165-172), KRS spółki Hotele (...) (k. 58 – 64).

Dodatkowo dłużnik J. S. w dniu 30 września 2013 roku dokonał podwyższenia kapitału zakładowego w spółce (...) sp. z o.o. z kwoty 210.000 zł do kwoty 430.000 zł, w której do tego momentu był jedynym wspólnikiem, a następnie wprowadził do niej kolejnych dwóch wspólników w osobach swojej córki H. S. i swojego syna R. S., którzy razem objęli większościowy pakiet udziałów w spółce.

Zarządzeniem z dnia 14 lutego 2017 roku komornik zarządził sprzedaż udziałów w spółce (...) sp. z o.o. należących do dłużnika J. S..

Okoliczności bezsporne, nadto dowód: wydruk z rejestru przedsiębiorców KRS spółki (...) sp. z o.o. (k. 228 – 236), zarządzenie z dnia 14 lutego 2017 roku (k. 1128 – 1129).

Nadto umową darowizny i ustanowienia prawa użytkowania z dnia 12 grudnia 2013 r. J. S. przeniósł na syna R. S. własność nieruchomości położonej w P. przy ul. (...) o KW nr (...).

Dowód: wydruk z eKW (...) (k. 183-198 akt)

Wyrokiem z dnia 24 września 2014 roku wydanym w sprawie XII C 360/14 Sądu Okręgowego w Poznaniu uznano za bezskuteczną w stosunku do powoda ww. umowę darowizny oraz ustanowienia prawa użytkowania z dnia 12 grudnia 2013 roku, a sporządzoną w tym dniu przed notariuszem I. A. prowadzącą Kancelarię Notarialną w P. w nieruchomości przy ul. (...) i stwierdzoną aktem notarialnym o oznaczeniu nr repertorium A 2224/2013 dotyczącą nieruchomości położonej w P. przy ul. (...), objętej księgą wieczystą prowadzoną dla niej przez Sąd Rejonowy Poznań Stare Miasto w Poznaniu Wydział VI Ksiąg Wieczystych o numerze (...) w celu ochrony jego wiarygodności przysługującej mu wobec dłużnika J. S. w wysokości 1.487.910,60 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 16 czerwca 2003 roku do dnia zapłaty, stwierdzonej prawomocnym wyrokiem wydanym w dniu 29 marca 2013 roku przez Sąd Okręgowy w Poznaniu w sprawie o sygn. akt XII C 491/09 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w oparciu o postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 18 października 2013 roku (I ACa 685/13). Wyrok jest prawomocny.

Dowód: odpis zwykły księgi wieczystej KW nr (...) (k. 183 – 198 akt), wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 24 września 2014 roku wraz z uzasadnieniem (k. 199 - 215 akt), wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 28 maja 2015 roku wraz z uzasadnieniem (k. 216 – 226 akt), postanowienie w sprawie II CSK 748/ 15(k. 1078).

Nadto M. S. w dniu 25 lutego 2014 roku wniósł o wszczęcie egzekucji przeciwko R. S. na podstawie tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu, Wydział XII Cywilny z dnia 29 marca 2013 roku w sprawie XII C 491/09, opatrzonego klauzulą wykonalności przez Sąd Apelacyjny w Poznaniu postanowieniem z dnia 12 lutego 2014 roku. Na podstawie orzeczenia wyrok uzyskał klauzulę wykonalności przeciwko R. S. z ograniczeniem jego odpowiedzialności do nieruchomości położonej w P. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w P. Wydział VI Ksiąg Wieczystych prowadzi KW nr (...). Sprawę zarejestrowano pod sygn. Km 302/14. Pismem z dnia 28 lutego 2014 roku zawiadomiono R. S. o wszczęciu egzekucji, gdzie wskazano, że należność główna wynosi 1.487.910,60 zł oraz odsetki do 28 lutego 2014 roku w wysokości 2.089.240,50 zł plus dalsze odsetki i koszty postępowania. Egzekucja była bezskuteczna, składane były liczne skargi przez dłużnika.

Dowód: wniosek egzekucyjny z dnia 25 lutego 2014 roku (k. 898), zawiadomienie o wszczęciu egzekucji (k. 899), skarga na czynności komornika (k. 842-847, 900 – 902), pismo (k. 903), zawiadomienie o oględzinach nieruchomości (k. 904), wniosek o wstrzymanie wykonania czynności (k. 905 – 906), informacja biegłego G. S. (1) (k. 907), skarga dłużnika na czynności komornika (k. 908 - 909), postanowienie o powołaniu biegłego (k. 910), dokumenty (k. 912, 913, 914), skarga na czynności dłużnika (k. 915 – 916), postanowienie o powołaniu biegłego (k. 918), postanowienie z dnia 14 lipca 2015 roku (k. 919), dokumenty (k. 920 – 926).

Postanowieniem z dnia 30 czerwca 2015 roku wydanym w sprawie Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu w sprawie II Co 1671/15 ustanowiono zarządcę udziałów przysługujących dłużnikowi J. S. w spółce (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P., wpisanej do KRS pod numerem (...) w osobie radcy prawnego J. K. oraz ustanowiono zarządcę udziałów przysługujących dłużnikowi J. S. w spółce Hotele (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P., wpisanej do KRS pod numerem (...), w osobie radcy prawnego J. K..

Dowód: wniosek (k. 492-493), zawiadomienie (k. 494-495), postanowienie (k. 497), odpis aktualny z rejestru przedsiębiorców Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. (k. 228 – 236 akt), postanowienie z dnia 30 czerwca 2015 roku (k. 1079 akt), wezwanie (k. 1080), dowód opłacenia zaliczki (k. 1081).

B. S. (1) i R. S. wiedzę na temat zadłużenia J. S. powzięli najpóźniej na początku 2012 roku. W lutym 2012 roku udziały J. S. w obu spółkach zostały zajęte w ramach zabezpieczenia roszczenia dochodzonego przez powoda w sprawie XII C

491/09 Sądu Okręgowego w Poznaniu, o czym obie spółki zostały zawiadomione przez komornika oraz sąd rejestrowy. Nadto R. S. odpowiedział wówczas w dniu 20 lutego 2012 r. na pismo Komornika, udzielając stosownych informacji na potrzeby zajęcia udziałów w Spółce Hotele (...).

W 2013 roku B. S. (1) zmagala się z problemami zdrowotnymi. Od maja do października 2013 roku była niezdolna do wykonywania pracy. Mimo to B. S. (1), jak i R. S. widywali się z J. S. regularnie i wspólnie podejmowali najważniejsze decyzje co do działalności spółek, w tym na zgromadzeniach wspólników w spółce Hotele (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. (m.in. w dniu 24 kwietnia 2013 r., 28 maja 2013 roku, 21 czerwca 2013 r.), co też miało miejsce we wcześniejszych latach 2010 Małżonkowie także wspólnie odbierali nagrodę w imieniu nagrodzonego Hotelu (...).

Sąd Okręgowy w Poznaniu wyrokiem z dnia 23 czerwca 2014 roku w sprawie XII C 628/14, na skutek pozwu złożonego przez B. S. (1) w marcu 2014 r., orzekł pomiędzy B. S. (1) a J. S. separację. Wyrok uprawomocnił się dnia 15 lipca 2014 roku.

Obecnie przed Sądem Rejonowym Poznań Stare Miasto w P. pod sygn. XII Ns 204/14 pomiędzy pozwana B. S. (1), a J. S. toczy się postępowanie o podział majątku wspólnego z wniosku B. S. (1) złożonego w dniu 11 marca 2014 r.

Dowód: wniosek o podział majątku wspólnego (k. 237 – 241, 724-752), odpis skrócony aktu małżeństwa (k. 127, 732), pozew o separację (k. 498-499), protokół z dnia 25 lipca 2014 roku (k. 753 – 754) w sprawie XII Ns 204/14 Sądu Rejonowego Poznań Stare Miasto w P., pismo z dnia 1 sierpnia 2014 roku w sprawie XII Ns 204/14 Sądu Rejonowego Poznań Stare Miasto w P. (k. 755 – 756), protokół z dnia 28 listopada 2014 roku (k. 757 – 760) w sprawie XII Ns 204/14 Sądu Rejonowego Poznań Stare Miasto w P., karta informacyjna leczenia szpitalnego (k. 951, 952, 953), kartoteka zasiłkowa pracownika (k. 491), postanowienie z dnia 6 października 2011 r. (k. 700-705), pisma Komornika (k. 706-709), postanowienia sądu rejestrowego (k. 710-711), pisma z dnia 20 lutego 2012 r. (k. 712-713), lista obecności, uchwały i protokoły ze zgromadzeń wspólników (k. 784-801, 805-808), wydruk internetowy (k. 802-804), częściowo zeznania świadka J. S. (k. 684-685), częściowo zeznania B. S. (1) (k. 940-941), częściowo zeznania R. S. (k. 941)

G. K. w wyniku zawartej z powodem ugody dokonał dobrowolnej spłaty części wierzytelności tj. w dniu 18 października 2016 roku przekazał wierzycielowi kwotę 1.017.035,01 zł, zaś w dniu 28 października 2016 roku G. K. z tytułu wierzytelności dochodzonej w postępowaniu egzekucyjnym (...) kwotę 957.993,35 zł. Powód zgodnie z postanowieniami ugody zrzekł się wobec G. K. wszelkich dalszych roszczeń wynikających z przedmiotowego tytułu wykonawczego. Powód wniósł o umorzenie postępowania egzekucyjnego względem G. K. i M. K..

Postanowieniem z dnia 16 listopada 2016 roku umorzono postępowanie egzekucyjne wobec ww., a zapłata dokonana przez G. K. została zaliczona na zaległe odsetki od należności głównej, pomniejszając ich wysokość do kwoty 462.578,49 zł.

W związku z tym, zadłużenie J. S. i B. S. (1) względem powoda na dzień 16 listopada 2016 roku po dokonanej przez G. K. zapłacie wynosiło 1.487.910,60 zł należności głównej plus odsetki do dnia 21 listopada 2016 roku w wysokości 462.578,49 zł plus koszty egzekucyjne.

W trakcie egzekucji od J. S. nie wyegzekwowano jakichkolwiek kwot.

W dniu 14 lutego 2017 r. Komornik w sprawie KM 1087/13 zarządził sprzedaż udziałów J. S. w spółce (...) Sp. z o.o., których wartość w postępowaniu o podział majątku małżonków S. określono na 8.694.049,43 zł, przy czym dłużnik wskazał cenę minimalną, poniżej której sprzedaż nie może być dokonana na 3.176.866,38 zł.

Dowód: ugoda zawarta z dłużnikiem solidarnym G. K. wraz z załącznikami (k. 1147-1153), pismo z dnia 4 listopada 2016 roku (k. 1003 -1004 akt), postanowienie z dnia 16 listopada 2016 roku (k. 1031 - 1033 akt), karta rozliczeniowa w sprawie Km 1087/13 z dnia 31 października 2013 roku (k. 996 – 997), pismo komornika z dnia 14 grudnia 2016 r. (k. 1034-1035), zarządzenie (k. 1128-1129)

J. S. nie posiada żadnego majątku poza udziałami w spółkach: (...) spółka z o.o. z siedzibą w (...) sp. z o.o. z siedzibą w P..

J. S. w toku prowadzonego postępowania egzekucyjnego składa liczne skargi na czynności komornika, odmawiał m.in. wydania dokumentów niezbędnych do wyceny posiadanych przez niego udziałów.

W toku przeprowadzonych na zlecenie pełnomocnika powoda w lipcu 2015 r. czynności detektywistycznych stwierdzono, że J. S. mieszka w P. pod adresem ul. (...) i jednocześnie pod adresem ul. (...), pracuje w Hotelu (...) i podczas trzech dni obserwacji codziennie udawał się do tego hotelu.

Dowód: dokumenty zgromadzone w aktach sprawy KM 1087/13, a zwłaszcza informacja z dnia 14 grudnia 2016 roku (k. 1034 – 1035), postanowienie z dnia 20 stycznia 2017 roku w sprawie XV Cz 2144/16 (k. 1090 – 1094), protokół z dnia 9 stycznia 2017 roku w sprawie Km 1087/13 (k. 1146), sprawozdanie (k. 311-324), częściowo zeznania J. S. (k. 684-685), częściowo zeznania B. S. (1) (k. 940-941), częściowo zeznania R. S. (k. 941)

W wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 23 lutego 2017 roku wydanym w sprawie XVIII C 1220/15 uznano umowę darowizny oraz ustanowienia prawa użytkownika z dnia 18 listopada 2013 roku sporządzoną przed notariuszem I. A. w Kancelarii Notarialnej w P. przy ul. (...) Rep. A 1836/2013, mocą której pozwana G. D. (1) uzyskała własność nieruchomości położonej w P. obejmującej działkę (...), dla której Wydział V Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w P. prowadzi KW numer (...) oraz na mocy której pozwani B. S. (1) i G. S. (2) uzyskali prawo nieodpłatnego użytkownika opisanej nieruchomości za bezskuteczną względem powoda w celu zaspokojenia wierzytelności powoda przysługującej mu wobec dłużników J. S. i B. S. (1) w wysokości 1.487.910,60 zł należności głównej plus odsetki ustawowe i koszty, stwierdzonej prawomocnym wyrokiem Sadu Okręgowego w Poznaniu z dnia 18 października 2013 roku wydanym w sprawie XII C 491/09 zaopatrzonym w klauzulę wykonalności przeciwko małżonce dłużnika B. S. (1) na mocy postanowienia Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 11 marca 2014 roku I ACo 48/13. Wyrok jest nieprawomocny.

Dowód: odpis nieprawomocnego wyroku z dnia 23 lutego 2017 roku wraz z uzasadnieniem (k. 1213 – 1238), pozew (k. 1139 – 1145).

Postanowieniem z dnia 22 grudnia 2004 roku Prokurator Prokuratury Rejonowej P. umorzył śledztwo w sprawie o oszustwo na szkodę M. S. dokonanego przez (...) spółki (...), którzy w celu osiągnięcia korzyści majątkowej mieli doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem spółki tj. o czyn z art. 286 paragraf 1 kk – wobec braku znamion przestępstwa. Postanowienie to zostało zaskarżone przez pokrzywdzonego M. S. i Sąd sprawę przekazał do ponownego rozpoznania.

Prokurator postanowieniem z dnia 29 czerwca 2007 roku w sprawie 2Ds 2077/07/13 ponownie umorzył śledztwo w tejże sprawie i to również z uwagi na brak znamion czynu zabronionego.

Sąd Okręgowy w Poznaniu postanowieniem z dnia 31 marca 2008 roku w sprawie III K 504/07 w oparciu o art. 17 paragraf 1 pkt 2 kpk umorzył postępowanie przeciwko J. S. i G. K. o czyn z art. 286 paragraf 1 kk w zw. z art. 294 paragraf 1 kk wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu w sprawie II Kz 197/08 postanowieniem z dnia 6 maja 2008 roku utrzymał zaskarżone postanowienie w mocy.

Dowód: postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 6 maja 2008 roku (k. 1140 – 1145), postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 31 marca 2008 roku (k. 1146 – 1127).

W dniu 16 czerwca 2014 roku Prokurator Prokuratury Rejonowej S. w P. przedstawił B. S. (1) i J. S. zarzuty o to, że w okresie od 7 listopada 2013 roku do 18 listopada 2013 roku w P., działając w krótkich odstępach czasu i z góry powziętym zamiarem w celu udaremnienia wykonania orzeczenia sądu i w celu uszczuplenia wierzyciela M. S.,

wspólnie i w porozumieniu darowali w dniu 18 listopada 2013 roku w P., składnik majątku zagrożonego zajęciem w toku trwającego postępowania egzekucyjnego w postaci dwóch nieruchomości położonych w P. przy ul. (...) oraz w dzielnicy N. na rzecz G. D. (1), a także ustanowili umową notarialną w dniu 7 listopada 2013 roku w P., podczas trwania tego postępowania egzekucyjnego, ustrój rozdzielności majątkowej małżeńskiej, jednocześnie dzieląc majątek wspólny. Postępowanie umorzono, jednak powód na powyższe wniósł zażalenie.

Dowód: postanowienia z dnia 16 czerwca 2014 roku (k. 307, 308)

W dniu 3 czerwca 2015 roku wydano w sprawie 3Ds 4317/14/17 postanowienie o umorzeniu dochodzenia w sprawie uporczywego nękania w okresie od 1 stycznia 2013 roku do 17 listopada 2014 roku w P. J. S. poprzez wysyłanie do pokrzywdzonego wiadomości tekstowych oraz nawiązywanie połączeń telefonicznych na użytkowany przez niego telefon komórkowy.

Dowód: postanowienie z dnia 3 czerwca 2015 roku (k. 947 – 948), dokumenty (k. 949, 950).

Postanowieniem z dnia 29 grudnia 2016 roku Prokuratora Rejonowa P. umorzyła śledztwo m.in. prowadzone przeciwko J. S., B. S. (1) podejrzanym o to, że od 30 września 2013 roku do 12 grudnia 2013 roku w P. działając w krótkich odstępach czasu i z góry powziętym zamiarem w celu udaremnienia wykonania orzeczenia sądu i w celu uszczuplenia zaspokojenia wierzyciela M. S. m.in. poprzez podwyższenie w dniu 30 września 2013 roku w P. kapitału zakładowego spółki (...) sp. z o.o. z kwoty 210.000 zł do kwoty 430.000 zł, a następnie wprowadził do spółki kolejnych dwóch wspólników – H. S. i R. S. w celu objęcia przez nich większościowego pakietu udziałów w spółce, co spowodowało utratę mocy decyzyjnej przez dotychczas jedyne jej wspólnika, nadto przekazywał wszystkie dochody na pokrycie podwyższonego o ponad 100% kapitału zakładowego, B. S. (1) natomiast darowała w dniu 18 listopada 2013 roku w P. działając w krótkich odstępach czasu i z góry powziętym zamiarem w celu udaremnienia wykonania orzeczenia sądu darowała w dniu 18 listopada 2013 roku w P. składnik majątku zagrożonego zajęciem w toku trwającego postępowania egzekucyjnego w postaci dwóch nieruchomości położonych w P. przy ul. (...) oraz w dzielnicy N. na rzecz G. D. (1).

Powód wniósł zażalenie na postanowienie prokuratora.

Dowód: postanowienie o umorzeniu śledztwa w sprawie 1Ds 2607/15 (k. 1040 – 1053), zażalenie powoda (k. 1081 – 1089).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie:

- częściowo zeznań świadka J. S.,
- częściowo zeznań świadka G. D. (1),
- częściowo zeznań złożonych za pozwaną przez B. S. (1),
- częściowo zeznań złożonych za pozwaną przez R. S.,
- wyszczególnionych powyżej dokumentów.

Sąd pominął dowód z przesłuchania powoda M. S., gdyż mimo wezwania pod rygorem pominięcia dowodu z zeznań, nie stawiał się na rozprawie (art. 302§1 k.p.c.). Jednocześnie Sąd uznał, iż wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy zostały wyjaśnione.

Dokumenty stanowiące podstawę ustaleń faktycznych Sąd ocenił jako wiarygodne. Dokumenty urzędowe zostały sporządzone w odpowiedniej formie przez uprawnione do tego organy i w ramach ich kompetencji, odpowiadając tym samym dyspozycji art. 244 § 1 k.p.c. Zgodnie z treścią art. 244 § 1 k.p.c., dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. W postępowaniu cywilnym dokument

prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie - art. 245 k.p.c. Autentyczność dokumentów prywatnych i urzędowych oraz prawdziwość treści dokumentów urzędowych nie była kwestionowana przez żadną ze stron w oparciu o treść art. 232 k.p.c. w zw. z art. 252 k.p.c. i art. 253 k.p.c. Także Sąd nie znalazł podstaw do tego, aby uczynić to z urzędu. Tym samym okazały się przydatne w sprawie, stając się podstawą powyższych ustaleń faktycznych. Okoliczność, iż żadna ze stron nie kwestionowała treści kserokopii dokumentów znajdujących się w aktach sprawy pozwoliła na potraktowanie tych kopii jako dowodów pośrednich istnienia dokumentów o treści im odpowiadającej.

Nadmienić należy, że zgodnie z art. 11 k.p.c. (a contrario) ustalenia orzeczeń umarzających postępowania karne nie miały wiążącego charakteru w niniejszej sprawie.

Zeznania świadka J. S. Sąd ocenił jako wiarygodne w niewielkim zakresie, gdyż przeczyły im fakty wynikające z dokumentów urzędowych i prywatnych, stanowiących podstawę ustaleń. Za gołosłowne i złożone wyłącznie na użytek postępowania Sąd uznał twierdzenia, że udziały J. S. w spółkach pozwalają mu na zaspokojenie wierzyciela, skoro dotąd tego nie uczynił, a nadto podejmuje w ramach postępowania egzekucyjnego czynności powodujące niemożliwość dotąd przeprowadzenia skutecznej z nich egzekucji, jak choćby składając liczne skargi czy nie składając dokumentów pozwalających na ich wycenę. Przy tym z dokumentów zgromadzonych w sprawie wynika, że świadek wraz ze swoją rodziną podjęli szereg działań mających na celu udaremnienie lub choćby utrudnienie egzekucji wierzytelności przysługującej powodowi. Jest to chociażby zbycie przez J. S. po wszczęciu postępowania egzekucyjnego trzech nieruchomości, w tym objętej sporem. Sąd nie dał też wiary zeznaniom świadka, że od początku 2013 r. nie przebywa w domu i od lutego 2013 r. spotyka się z żoną tylko w pracy. Z materiału dowodowego zebranego w sprawie wynika, że pozwany nadal przebywa okresowo na nieruchomości przy ul. (...). Niewiarygodne były zeznania świadka, że jego żona B. S. (1) i R. S. nie wiedzieli o postępowaniu sądowym, prowadzonym przez powoda przeciwko świadkowi od 2009 r. przed Sądem Okręgowym w Poznaniu o sygn. akt XII C 491/09, w którym w dniu 29 marca 2013 r. zapadł wyrok. Jak wynika z zeznań świadka i B. S. (1) w tym czasie relacje między małżonkami i w rodzinie stron nadal istniały, małżonkowie wraz z dziećmi prowadzili wspólnie działalność, m. in. w (...) Spółki Hotele (...), a więc jest neologicznym i niewiarygodnym, że temat ten nie był przez nich poruszany. Nadto w 2012 r. doszło w ramach postępowania zabezpieczającego w ww. sprawie do zajęcia udziałów J. S. w spółkach (...), o czym niewątpliwie B. S. (1) i R. S. jako udziałowcy wiedzieli, otrzymując zawiadomienia od Komornika i z Sądu rejestrowego, przy czym R. S. odpowiedział wówczas na pismo Komornika, udzielając stosownych informacji (k. 708-709, 710, 712). Niewiarygodne były też zeznania świadka, że wartość nieruchomości, które zgodnie z częściowym podziałem przypadły wyłącznie B. S. (1) bez spłat i dopłat, miała być rozliczona w dalszym podziale majątku. Przeczy temu wyraźny zapis zawarty w umowie o podział częściowy, wykluczający jakiegokolwiek późniejsze rozliczenia z tego tytułu, spłaty i dopłaty. Nadto świadek G. D. (1) wyraźnie zeznała, że J. S. nie miał z tego tytułu otrzymać żadnej spłaty.

Zeznania przesłuchanej za pozwaną Spółkę (...) stanowiły odzwierciedlenie stanowiska procesowego strony pozwanej i nie znalazły potwierdzenia w wiarygodnym materiale dowodowym zebranym w sprawie. Z tych samych przyczyn, co przy ocenie zeznań J. S., Sąd nie dał wiary B. S. (1), że nie wiedziała o postępowaniu przed Sądem Okręgowym w sprawie XII C 491/09 i o wyroku, który w nim zapadł aż do listopada 2013 r., tj. gdy otrzymała zawiadomienie od komornika. Również niewiarygodne były zeznania, że B. S. (1) zdecydowała się na separację tylko i wyłącznie z uwagi na dowiedzenie się o romansie męża. Pozew złożyła bowiem w czasie, gdy toczyła się już egzekucja należności wynikających z ww. wyroku. Z tych samych przyczyn, mając też na uwadze koincydencję czasową prawomocności wyroku w sprawie XII C 491/09 i złożenia przez powoda wniosku egzekucyjnego, z zawarciem przez małżonków S. umowy o podział częściowy majątku wspólnego, Sąd nie dał również wiary B. S. (1) co do przedstawionych przez nią motywów dokonania częściowego podziału majątku. Sąd uznał za niewiarygodne zeznania, że B. S. (1) zdecydowała się zamieszkać w P. razem z matką z uwagi na stan zdrowia matki i swój, co miało być motywem darowania matce nieruchomości w P. i sprzedaży przez G. D. (1) nieruchomości w G. Zgodnie z doświadczeniem życiowym, na uwadze mieć należy, że w tym celu nie trzeba darować nieruchomości. Nadto G. D. (1) i jej syn nie sprzedali dotąd nieruchomości w G., mimo że zgodnie z jej zeznaniami, od czasu tych uzgodnień minęły już ponad trzy lata. Jak przyznała też B. S. (1) nie zostało nawet opublikowane ogłoszenie o ofercie jego sprzedaży. Ani G. D.

(3), ani brat B. S. (1), mimo wskazanych przez nią w zeznaniach uzgodnień, nigdy nie zamieszkali też w domu przy ul. (...). Niewiarygodne były też zeznania, że zamieszkanie przez nich wymagało znacznych nakładów i remontu, do czego konieczna była sprzedaż nieruchomości w G., skoro B. S. (1) na nieruchomości tej zamieszkiwała, jak sama podała od 2010 r. Również Sąd nie dał wiary, że motywem zawarcia umowy zamiany między G. D. (1) a R. S., a następnie zbycia przez R. S. na rzecz pozwanej Spółki nieruchomości przy ul. (...) w P. była z jednej strony chęć przystosowania przez Spółkę nieruchomości do wynajmu apartamentów, a z drugiej chęć zapewnienia G. D. (1) z uwagi na stan jej zdrowia możliwości zamieszkania w domu na nieruchomości w P. stanowiącej dotąd własność R. S.. G. D. (1) nadal (jeszcze w czerwcu 2016 r., gdy składała zeznania w niniejszej sprawie) zamieszkuje w G., a nadto G. D. (1) ustanowiła na otrzymanej w wyniku zamiany od R. S. nieruchomości w P. na jego rzecz prawo dożywotniego nieodpłatnego użytkowania nieruchomości, pozwana Spółka dotąd nie podjęła na nieruchomości przy ul. (...) działalności, a R. S. we wniosku o interpretację podatkową wskazywał nie że Spółka ma na tej nieruchomości prowadzić działalność – wynajem apartamentów, lecz ma mieć swoje biuro i magazyn. Porównując natomiast moment uprawomocnienia się wyroku w sprawie XII C 491/09 i wszczęcia egzekucji z momentem podjęcia przez dłużników J. S. i B. S. (1) w krótkim czasie kilku czynności prawnych, których celem było wyzbycie się majątku należało uznać, iż jedynym motywem dokonania tych przesunięć majątkowych była chęć wyłączenia majątku spod egzekucji. Z tych samych przyczyn, co przy ocenie zeznań J. S., Sąd nie dał wiary zeznaniom B. S. (1), że od 2013 r. nie przebywa on na nieruchomości przy ul. (...).

Podobnie jak zeznania B. S. (1), Sąd ocenił zeznania świadka G. D. (1) oraz przesłuchanego za pozwaną R. S.. Stanowiły one bowiem tylko i wyłącznie wierne odzwierciedlenie stanowiska strony pozwanej.

Podkreślić należy, że w ocenie Sądu, dla rozstrzygnięcia sprawy wystarczającym było oparcie się na dowodach wyżej powołanych, gdyż tylko one miały znaczenie dla poczynienia ustaleń istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

W tym miejscu zaznaczenia wymaga, że nie stanowiły podstawy ustaleń faktycznych dokumenty na k. 242-306, 309-310, gdyż dotyczyły one G. i M. K., którzy nie są stroną niniejszego postępowania i kwestie ich dotyczące nie miały wpływu na ocenę zasadności powództwa w sprawie), gdyż nawet stan wypłacalności współdłużnika solidarnego podmiotu dokonującego czynności fraudacyjnej nie może mieć znaczenia nie tylko dla ustalenia istnienia przesłanki niewypłacalności (powiększonej niewypłacalności) w rozumieniu art. 527 § 2 k.c., ale także w zakresie obrony osoby trzeciej przewidzianej w art. 533 k.c. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 2014 r. III CSK 247/13). Z tej też przyczyny, a także z przyczyn opisanych niżej co do wniosku o dowód z opinii biegłego dotyczącego Spółek (...), Sąd oddalił wniosek pozwanej o dowód z opinii biegłego na okoliczność wyceny wartości udziałów przysługujących w spółkach (...) Sp. z o.o. i (...) Sp. z o.o. G. i M. K. i wartości majątków tych spółek. Również – jako nie mające znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy - nie stanowiły podstawy ustaleń faktycznych dokumenty dotyczące postępowania karnego odnośnie gróźb karalnych na szkodę pełnomocnika powoda, czy dotyczące majątku dzieci J. i B. S. (1) k. 1158-1184.

Sąd oddalił wniosek pozwanej o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu wyceny przedsiębiorstw na okoliczność ustalenia wartości rynkowej majątku (...) Sp. z o.o. i Hotele (...) Sp. z o.o. oraz wartości udziałów przysługujących J. S., jak i wniosek z dnia 27 kwietnia 2017 r. o określenie terminu na uzupełnienie tezy dowodowej co do tych opinii. Okoliczności, na które zawnioskowano dowód z opinii biegłego nie miały bowiem znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, skoro – o czym będzie mowa poniżej, fakt pokrzywdzenia wierzyciela wynika już z samego utrudnienia, spowolnienia czy oddalenia zaspokojenia wierzyciela. Skoro wg pozwanej dłużnicy posiadają majątek pozwalający na zaspokojenie wierzyciela, to zastanawiającym jest postępowanie dłużników, którzy unikają dobrowolnego zaspokojenia wierzyciela, a tym samym powodują powiększanie się długu o stale rosnące odsetki ustawowe i coraz wyższe koszty postępowania egzekucyjnego. W tej sytuacji wniosek pozwanej zmierzał do przedłużenia postępowania. Z tych samych przyczyn nie stanowił podstawy ustaleń faktycznych złożony przez stronę pozwaną Raport z wyceny wartości udziałów Spółki Hotele (...) (k. 403-425), sprawozdanie finansowe tej spółki za 2013 r. (k. 426-443), Raport z wyceny wartości udziałów Spółki (...) (k. 444-3-425), sprawozdanie finansowe tej spółki za 2013 r. (k. 426-490).

Sąd oddalił także wniosek pozwanej o dowód z opinii biegłego lekarza specjalisty na okoliczność rodzaju choroby B. S. (1), jak była ciężka i w jakim stopniu wpływała na możliwość zajmowania się sprawami majątkowymi. Wniosek ten po pierwsze zgodnie z art. 207 § 6 k.p.c. był spóźniony i niewątpliwie spowodowałby zwłokę w rozpoznaniu sprawy. Nadto z dokumentów w postaci uchwał i protokołów zgromadzeń wspólników wynika, że B. S. (1) w okresie choroby, w tym zwłaszcza w latach 2013-2014 brała czynny udział w sprawach Spółki.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Podstawę prawną żądania pozwu stanowi art. 527 § 1 k.c., zgodnie z którym, gdy skutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć.

Konstrukcja ochrony pauliańskiej oparta jest na instytucji względnej bezskuteczności czynności prawnej dokonanej przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzyciela (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 5 czerwca 2002 r., II CKN 1336/00). Ochrona ta polega na możliwości zaskarżenia przez wierzyciela krzywdzącej go czynności prawnej celem uznania tej czynności za bezskuteczną względem niego. W razie uwzględnienia tego żądania przez sąd wierzyciel uzyskuje możliwość dochodzenia zaspokojenia od osoby trzeciej, będącej stroną czynności prawnej uznanej za bezskuteczną wobec skarżącego, z ograniczeniem do przedmiotów majątkowych, które wskutek zaskarżonej czynności wyszły z majątku dłużnika lub do niego nie weszły (B. Łubkowski (w:) Komentarz, t. II, 1972, s. 1244; Z. Radwański (w:) System prawa prywatnego, t. 2, s. 444 i n.; Z. Radwański, A. Olejniczak, Zobowiązania, 2008, s. 29 i n.; W. Czachórski, Zobowiązania, 2009, s. 905 i n.).

Przesłankami tzw. skargi pauliańskiej są zatem :

- 1) istnienie godnego ochrony interesu wierzyciela w postaci wierzytelności,
- 2) dokonanie przez dłużnika czynności prawnej z osobą trzecią,
- 3) pokrzywdzenie wierzyciela wskutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika,
- 4) dokonanie przez dłużnika czynności ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela,
- 5) uzyskanie wskutek tej czynności korzyści majątkowej przez osobę trzecią,
- 6) działanie osoby trzeciej w złej wierze.

(tak: A. Janiak [w:] A. Kidyba (red.), Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania - część ogólna, LEX 2010).

Ciężar udowodnienia istnienia tych przesłanek spoczywa, zgodnie z ogólną regułą rozkładu ciężaru dowodów (art. 6 k.c.) na powódzie – wierzycielu. Jedynie domniemanie zmieniają rozkład ciężaru dowodu. I tak zgodnie z § 3 cyt. przepisu, jeżeli wskutek czynności prawnej dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli uzyskała korzyść majątkową osoba będąca w bliskim z dłużnikiem stosunku, domniemywa się, iż wiedziała ona, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Domniemanie to może zostać obalone przez osobę trzecią poprzez udowodnienie, że mimo stosunku bliskości z dłużnikiem nie wiedziała o świadomości dłużnika pokrzywdzenia wierzycieli i nawet przy zachowaniu należytej staranności nie mogła się o tym dowiedzieć. Kolejne domniemanie ustanawia art. 529 k.c., przewidując, że jeżeli w chwili darowizny dłużnik był niewypłacalny, domniemywa się, iż działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. To samo dotyczy wypadku, gdy dłużnik stał się niewypłacalny wskutek dokonania darowizny.

Najdalej jednak idące ułatwienie dowodowe w realizacji skargi pauliańskiej przez wierzyciela stanowi art. 528 k.c., według którego okoliczność, że osoba trzecia wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła dowiedzieć się o tym, że dokonując czynności prawnej dłużnik działał z pokrzywdzeniem wierzycieli, tj. okoliczność, która według

reguły z art. 527 § 1 k.c. jest istotna dla możliwości uznania czynności dłużnika za bezskuteczną, nie ma znaczenia w sytuacji, gdy osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową bezpłatnie. W tej sytuacji wierzyciel nie musi wykazywać wymienionej okoliczności, a osoba trzecia nie może bronić się przez wykazanie, że nie wiedziała lub nawet przy zachowaniu należytej staranności nie mogła się dowiedzieć, że dłużnik działał z pokrzywdzeniem wierzycieli. Korzyścią majątkową bezpłatną w rozumieniu art. 528 k.c. jest niewątpliwie korzyść uzyskana w wyniku darowizny.

W okolicznościach niniejszej sprawy istotnym jest nadto, że zgodnie z art. 531 § 2 k.c. w przypadku, gdy osoba trzecia rozporządziła uzyskaną korzyścią wierzyciel może wystąpić bezpośrednio przeciwko osobie na której rzecz rozporządzenie nastąpiło, jeżeli osoba ta wiedziała o okolicznościach uzasadniających uznanie czynności dłużnika za bezskuteczną albo jeżeli rozporządzenie było nieodpłatne.

Jak trafnie przy tym wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 września 2015 r. V CSK 667/14, które to stanowisko Sąd orzekający podziela, w razie rozporządzenia korzyścią majątkową przez osobę trzecią na rzecz dalszej osoby, wierzyciel może wystąpić bezpośrednio przeciwko tej osobie i zaskarżyć czynność prawną, w której uczestniczyła. Z punktu widzenia potrzeby ochrony wierzyciela nie ma znaczenia kilkakrotny i wielopodmiotowy transfer korzyści majątkowej, jeżeli korzyść ta wyszła z majątku dłużnika (lub do niego nie weszła) w okolicznościach usprawiedliwiających roszczenie paulińskie wierzyciela (art. 527 k.c.). Dlatego w art. 531 § 2 k.c. przewidziano wprost możliwość wystąpienia wierzyciela bezpośrednio przeciwko ostatniemu nabywcy korzyści i jednocześnie domagania się uznania za bezskuteczną wobec wierzyciela ostatniej czynności prawnej z udziałem ostatniego nabywcy korzyści. Wierzyciel będzie jednak musiał wykazać, że osoba pozwana „wiedziała o okolicznościach uzasadniających uznanie czynności dłużnika za bezskuteczną”. Chodzi oczywiście o pozytywną wiedzę o obiektywnych i subiektywnych przesłankach skargi paulińskiej, przewidzianych w art. 527 k.c., tj. o przesłankach, które uzasadniałyby orzeczenie uznania czynności prawnej dłużnika z osobą trzecią za bezskuteczną wobec wierzyciela. Wiedza taka świadczy o udziale także ostatniego beneficjenta rozporządzenia w działaniu in fraudem creditoris. Wierzyciel może korzystać z tzw. domniemań paulińskich mających ułatwić wykazania przesłanek subiektywnych skargi także w procesie skierowanym przeciwko ostatniemu nabywcy korzyści (art. 527 § 3 i § 4 k.c., art. 529 k.c.).

W świetle powyższego, odmienne orzecznictwo z lat wcześniejszych w przedmiocie konieczności zaskarżania poszczególnych czynności należy uznać za nieaktualne.

Odnosząc powyższe rozważania do okoliczności niniejszej sprawy należy po pierwsze stwierdzić, że powodowi przysługuje wobec dłużnika J. S. wierzytelność stwierdzona prawomocnym orzeczeniem Sądu – wyrokiem wydanym w dniu 29 marca 2013 r. przez Sąd Okręgowy w Poznaniu w sprawie o sygn. akt XII C 491/09, zaopatrzonym w dniu 18 października 2013 r. przez Sąd Apelacyjny w Poznaniu pod sygn. akt I ACa 685/13 klauzulą wykonalności, którym zasądzono na rzecz powoda solidarnie od J. S. i G. K. kwotę 1.487.910,60 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 czerwca 2003 r. do dnia zapłaty. Nadto postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie I ACo 48/13, nadano ww. prawomocnemu wyrokowi klauzulę wykonalności przeciwko małżonce dłużnika J. B. S. z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku, który byłby objęty wspólnością majątkową małżonków J. S. i B. S. (1), gdyby małżonkowie jej podlegali (uznając za bezskuteczne w niniejszym przypadku wyłączenie ustroju ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej w małżeństwie J. S. i B. S. (1) umową z dnia 7 listopada 2013 r. zawartą przed notariuszem I. A. – nr rep. A 1684/2013).

Spełniona została również druga z przesłanek opisanych powyżej – doszło do ważnego dokonania czynności prawnej, która według twierdzeń powoda pokrzywdziła go jako wierzyciela, tj. R. S. zbył na rzecz pozwanej Hotele (...) Sp. z o.o. w dniu 16 lipca 2015 r. prawo własności nieruchomości dla której prowadzona jest KW nr (...). Wcześniej nieruchomość ta stanowiła własność dłużnika J. S. i B. S. (1). Po stwierdzeniu w wyroku z dnia 29 marca 2013 r. i po nadaniu mu w dniu 18 października 2013 r. klauzuli wykonalności, a także po wszczęciu przez wierzyciela egzekucji w sprawie KM 1087/13, tj. w dniu 7 listopada 2013 roku, małżonkowie J. oraz B. S. (1) zawarli w formie aktu notarialnego umowę majątkową małżeńską, mocą której ustanowili rozdzielność majątkową, a w dniu następnym, tj. 8 listopada 2013 roku dokonali notarialnie umownego częściowego podziału majątku wspólnego, którym na wyłączną własność B. S. (1) przyznali bez spłat i dopłat przyznali własność nieruchomości o KW nr (...). B. S. (1) umową darowizny z dnia

18 listopada 2013 roku, przeniosła własność tej nieruchomości na rzecz swojej matki G. D. (1), która z kolei w dniu na podstawie umowy zamiany z dnia 17 czerwca 2015 roku, przeniosła jej własność na R. S., nabywając od niego własność nieruchomości położonej w P. przy ul. (...) o KW nr (...). Z kolei w dniu 16 lipca 2015 r. umową sprzedaży R. S. zbył na rzecz pozwanej Hotele (...) Sp. z o.o. w P. reprezentowanej przez B. S. (1) prawo własności nieruchomości o nr KW (...). Ta ostatnia czynności stanowi przedmiot zaskarżenia w niniejszej sprawie. Ważność wszystkich poprzedzających czynności była bezsporna.

Odnosnie do trzeciej przesłanki - pokrzywdzenia wierzyciela wskutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika, należy wyjaśnić, że ma ono miejsce wówczas, gdy wskutek czynności prawnej dłużnika stał się on niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności. Innymi słowy pokrzywdzenie wierzycieli jest następstwem niewypłacalności dłużnika, stąd dla wykazania pokrzywdzenia wierzycieli wystarczające jest wykazanie niewypłacalności dłużnika. Szkoda wierzyciela polega zatem na zmniejszeniu możliwości zaspokojenia na skutek zmiany majątkowej powstałej w wyniku dokonania przed dłużnika czynności, w rezultacie których część majątku nie weszła lub wyszła z majątku dłużnika. Niewypłacalność dłużnika w rozumieniu art. 527 k.c. oznacza stan majątku dłużnika, w którym egzekucja nie może przynieść zaspokojenia wierzytelności pieniężnej przysługującej przeciwko temu dłużnikowi. Podnieść przy tym należy, iż podstawą do oceny, czy zachodzi pokrzywdzenie wierzycieli wskutek niewypłacalności dłużnika jest chwila, w której wierzyciel wystąpił z żądaniem uznania bezskuteczności czynności prawnej, a nie chwila dokonania tej czynności (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 7 grudnia 1995 r., I ACr 967/95). Niewypłacalność, o której mowa w art. 527 § 2 k.c. to aktualny (w chwili orzekania) brak możliwości wywiązywania się ze zobowiązań finansowych. Oznacza ona taki obiektywny stan majątku dłużnika, wykazany wszelkimi dostępnymi środkami dowodowymi, w których egzekucja prowadzona zgodnie z przepisami k.p.c. nie może przynieść zaspokojenia wierzytelności pieniężnej przysługującej od dłużnika (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 19 listopada 1997 r., I ACA 737/97). Miarodajną zatem dla oceny ziszczenia się przesłanki niewypłacalności dłużnika, a tym samym jego działania z pokrzywdzeniem wierzyciela, jest chwila zaskarżenia czynności (wniesienia pozwu) i chwila wyrokowania w sprawie (art. 316 k.p.c.), brane pod uwagę łącznie. W tym miejscu należy wskazać, że zgodnie ze stanowiskiem doktryny i orzecznictwa dłużnik staje się niewypłacalny w wyższym stopniu także wtedy, gdy zaspokojenie można uzyskać, lecz z dodatkowym znacznym nakładem kosztów, czasu i ryzyka. Inaczej, stan niewypłacalności dłużnika w stopniu wyższym obejmuje utrudnienie i odwleczenie zaspokojenia (wyrok Sądu Najwyższego z 28 listopada 2001 r., IV CKN 525/00, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 25 maja 2016 r. I ACA 1700/15).

Z uwagi na to, że za zapłatę wierzytelności stwierdzonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 29 marca 2013 r. w sprawie XII C 491/09 odpowiedzialność jest solidarna, należy dodać, że niewypłacalność, o której mowa w art. 527 k.c. dotyczy tylko tego dłużnika solidarnego, który dokonuje czynności prawnej z pokrzywdzeniem wierzycieli. Nawet stan wypłacalności współdłużnika solidarnego podmiotu dokonującego czynności fraudacyjnej nie może mieć znaczenia nie tylko dla ustalania istnienia przesłanki niewypłacalności (powiększonej niewypłacalności) w rozumieniu czy to art. 527 § 2 k.c., czy art. 533 k.c. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 2014 r. III CSK 247/13).

Niewątpliwie niewypłacalność dłużnika J. S. w wyżej przedstawionym rozumieniu ma miejsce w niniejszej sprawie. Dłużnik nie zaspokoił należności stwierdzonej prawomocnym wyrokiem wydanym przez Sąd Okręgowy w Poznaniu w dniu 29 marca 2013 r. w sprawie o sygnaturze akt XII C 491/09, której ochrony domaga się powód w niniejszym postępowaniu. Na ocenę tę, z przyczyn opisanych powyżej, nie wpływa zaspokojenie części tej należności przez współdłużnika solidarnego G. K.. Przy tym zapłata dokonana przez G. K. została zaliczona na zaległe odsetki od należności głównej (zgodnie z art. 451§1 k.c.), pomniejszając ich wysokość do kwoty 462.578,49 zł. W związku z tym, zadłużenie J. S. względem powoda na dzień 16 listopada 2016 roku po dokonanej przez G. K. zapłacie wynosiło nadal 1.487.910,60 zł należności głównej plus odsetki do dnia 21 listopada 2016 roku w wysokości 462.578,49 zł plus koszty egzekucyjne i dalsze odsetki. W trakcie postępowania egzekucyjnego od J. S. i B. S. (1) nie wyegzekwowano jakichkolwiek kwot. Postępowanie egzekucyjne prowadzone przez Komornika Sądowego M. P. pod sygn. KM 1097/13 jest bezskuteczne, mimo prowadzenia go od ponad trzech lat. Dłużnik kwestionuje czynności komornicze, nie podejmuje czynności, do których był zobowiązany (brak przekazania informacji niezbędnych do wyceny udziałów).

Poza udziałami w spółkach (...) nie posiada innego majątku. Tymczasem procedura egzekucji z udziałów w spółkach – czy to poprzez ich zbycie czy zajęcie dochodów, jest co do zasady trudna, niepewna, kosztowna i czasochłonna, na co też wskazał dotychczasowy przebieg postępowania egzekucyjnego. Powód nie uzyskał też zaspokojenia swojej wierzytelności z nieruchomości położonej w P. przy ul. (...), którą dłużnika J. S. zbył na rzecz syna R. S., a która to czynność zbycia została uznana za bezskuteczną wobec powoda.

Odnosnie kolejnej przesłanki tzw. skargi pauliańskiej, tj. dokonania przez dłużnika czynności ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela, wskazać trzeba, że z ustaleń faktycznych wynika, iż w związku z umową dokonującą częściowego podziału majątku małżonków S., powód nie może uzyskać zaspokojenia swojej wierzytelności. J. S. po dokonaniu zaskarżonej czynności oraz innych czynności opisanych w stanie faktycznym, mocą których wyzbywał się swojego majątku, nie posiadał i nadal nie posiada żadnego majątku, z którego powód mógłby się zaspokoić bez dodatkowego znacznego nakładu kosztów, czasu i ryzyka, dłużnik nie dokonywał i nie dokonuje dobrowolnych spłat wierzytelności. Egzekucja z udziałów w Spółkach jest z kolei czasochłonna, kosztowna, a jej skuteczność niepewna. Dokonując czynności dłużnik miał przy tym pełną świadomość, że powodowi przysługuje wierzytelność stwierdzona przez Sąd Okręgowy w Poznaniu w sprawie XII C 491/09 – wiedział, że zapadł w niej wyrok, który jest prawomocny, skoro apelacja od wyroku została oddalona.

Powód wykazał także, choć z uwagi na art. 528 k.c. i art. 527§3 k.c. nie było to konieczne dla uwzględnienia powództwa, świadomość B. S. (1) w momencie dokonywania z J. S. czynności częściowego podziału majątku, że działa on ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela. Jak wynika z poczynionych ustaleń faktycznych i uwag poczynionych przy ocenie zeznań B. S. (1) i J. S., B. S. (1) znała stan majątkowy J. S. i miała wiedzę o jego zobowiązaniach wobec powoda, w tym wynikających ze sprawy XII C 491/09. Z przyczyn omówionych przy analizie zeznań całkowicie niewiarygodne są twierdzenia, że B. S. (1) – żona J. S. nie wiedziała o jego zobowiązaniach względem powoda i to stwierdzonych prawomocnym wyrokiem sądowym. To samo należy odnieść do G. D. (1) – teściowej dłużnika a matki B. S. (1), a także syna B. i J. R. S..

Pozwana nie obaliła przy tym domniemania z art. 527§3 k.c. Poza tym podkreślić należy, iż wiedza o działaniu przez J. S. ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela nie miała znaczenia przy czynnościach dokonanych nieodpłatnie, tj. darowiznach, a także przy częściowym podziale majątku małżonków J. i B. S. (1). W tym ostatnim przypadku przyznanie własności nieruchomości objętej przedmiotem niniejszego procesu na rzecz B. S. (1) odbyło się bez żadnych spłat i dopłat, a małżonkowie oświadczyli, że z tego tytułu nie mają do siebie żadnych roszczeń ani pretensji na przyszłość i uważają się za całkowicie rozliczonych. Podkreślić raz jeszcze trzeba, że zgodnie z art. 528 k.c. i art. 531§ 2 przesłanka złej wiary po stronie osoby trzeciej nie ma zastosowania, gdy wskutek czynności prawnej osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową bezpłatnie. Nawet zatem gdy osoba trzecia nie wiedziała i mimo dołożenia należytej staranności nie mogła się dowiedzieć o pokrzywdzeniu wierzyciela, możliwość uznania czynności za bezskuteczną względem wierzyciela nie zostaje wyłączona.

Zgodnie z art. 531§2 k.c., gdy jednak czynność miała odpłatny charakter – jak w przypadku czynności zaskarżonej w niniejszej sprawie (umowy sprzedaży z dnia 16 lipca 2015 r., na podstawie której pozwana Hotele (...) Sp. z o.o. nabyła od R. S. własność nieruchomości położonej w P., przy ul. (...), działki ewidencyjne nr (...), dla której Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w P. prowadzi księgę wieczystą nr (...)) konieczna jest wiedza osoby, która od osoby trzeciej uzyskała korzyść, o okolicznościach uzasadniających uznanie czynności dłużnika za bezskuteczną. Osobą, której wiedzę zatem należy zbadać w niniejszym postępowaniu jest pozwana Hotele (...) Sp. z o.o. Z uwagi na to, że jest to osoba prawna, znaczenie ma wiedza osób wchodzących w skład organu uprawnionego do jej reprezentacji, tj. w niniejszej sprawie członków zarządu B. S. (1) i R. S.. B. S. (2) przy zaskarżonej czynności działała przy tym jako pełnomocnik pozwanej Spółki. Osoby te objęte są domniemanem z art. 527§3 k.c., które nie zostało skutecznie obalone przez stronę pozwaną. Nadto jak wynika z ww. rozważań, ustaleń faktycznych i oceny zeznań osoby te miały wiedzę o okolicznościach uzasadniających uznanie czynności dłużnika za bezskuteczną. Jak wynika z zeznań J. S. i B. S. (1) w czasie trwania postępowania XII C 491/09 relacje między małżonkami i w rodzinie stron nadal były utrzymywane, małżonkowie wraz z dziećmi prowadzili wspólnie działalność, m. in. w (...) Spółki Hotele (...), a więc jest neologicznym i niewiarygodnym, że temat zobowiązania J. S. wobec powoda i dotyczącego go postępowania

sądowego nie był przez nich poruszany. Nadto w 2012 r. doszło w ramach postępowania zabezpieczającego w ww. sprawie do zajęcia udziałów J. S. w spółkach (...), o czym niewątpliwie B. S. (1) i R. S. jako udziałowcy wiedzieli, otrzymując zawiadomienia od Komornika i z Sądu rejestrowego, przy czym R. S. odpowiedział wówczas na pismo Komornika, udzielając stosownych informacji. Co jednak najistotniejsze, działająca przy zaskarżonej w niniejszym procesie czynności w imieniu pozwanej B. S. (1), dokonała jak wskazano powyżej ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela kilka dni po wszczęciu przez powoda postępowania egzekucyjnego, częściowego podziału majątku wspólnego uzyskując na wyłączną własność bez spłat i dopłat na rzecz dłużnika J. S. przedmiotową nieruchomość, a następnie zaledwie dziesięć dni później dokonała darowizny przedmiotowej nieruchomości na rzecz swojej matki, co wskazuje na działanie z zamiarem wyłączenia tych składników spod egzekucji. Wskazywane przez pozwaną i zeznające w sprawie osoby motywy dokonania tych czynności, jak i kolejnych tj. umowy zamiany i zaskarżonej umowy sprzedaży, Sąd uznał przy tym za niewiarygodne z omówionych powyżej względów.

Z przyczyn omówionych w części wstępnej rozważań prawnych, nie było konieczności zaskarżania przez powoda wszystkich kolejnych czynności dotyczących przedmiotowej nieruchomości, w tym czynności prawnych dokonanych przez dłużnika J. S. ze swoją żoną B. S. (2), a polegających na zniesieniu wspólności małżeńskiej i częściowym podziale majątku. Przy tym Sąd Apelacyjny w Poznaniu na mocy postanowienia z dnia 11 marca 2014 roku nadał wyrokowi wydanemu w sprawie przeciwko J. S. klauzulę wykonalności także przeciwko jego małżonce z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku wspólnego, który byłby objęty wspólnością majątkową małżonków S., gdyby małżonkowie jej podlegali, uznając za bezskuteczne względem powoda wyłączenie tejże wspólności na mocy umowy majątkowej małżeńskiej z dnia 7 listopada 2013 roku, a tym samym następcze rozporządzenie majątkiem przez dłużnika na rzecz swojej żony w formie częściowego podziału majątku.

Nadmienić trzeba, że na podstawie art. 533 k.c. osoba trzecia może uniknąć konieczności znoszenia egzekucji ze swojego majątku i zwolnić się z tego obowiązku poprzez samodzielne zaspokojenie wierzyciela lub też poprzez wskazanie wierzycielowi mienia dłużnika, z których wierzyciel mógłby uzyskać skuteczne zaspokojenie wierzytelności. W ocenie Sądu pozwana nie wykazała w toku postępowania skutecznie podstaw do zwolnienia się od zadośćuczynienia roszczeniu powoda. Pozwana ani nie zaspokoiła wierzyciela ani nie wskazała mienia dłużnika wystarczającego do zaspokojenia. W wyżej wskazanym przepisie art. 533 k.c. chodzi o wskazanie jedynie takiego mienia dłużnika, co do którego można – z najwyższym stopniem prawdopodobieństwa graniczącym z pewnością – przyjąć, iż pozwoli na zaspokojenie wierzyciela. Nie chodzi więc o samą możliwość prowadzenia egzekucji z przysługujących dłużnikowi składników majątku, której rezultat może się okazać w praktyce wątpliwy, lecz o uzyskanie przez wierzyciela realnego zaspokojenia (tak m. in. Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 31 maja 2016, I ACa 1706/15, Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 marca 2006 r., III CSK 8/06). Zwolnienie się od zadośćuczynienia roszczeniu wierzyciela może być skuteczne jedynie wtedy, gdy wartość wskazanego mienia dłużnika odpowiada uzyskanej przez osobę trzecią korzyści majątkowej i gdy mienie to może rzeczywiście służyć zaspokojeniu wierzyciela. Jak już wyżej wspomniano pozwana wskazała wyłącznie na udziały dłużnika w Spółkach (...), z których egzekucja nie przyniosła dotąd zaspokojenia wierzyciela, jest długotrwała, a jej wynik niepewny. Pozwana tym samym nie wykazała istnienia majątku dłużnika, z którego wierzyciel mógłby uzyskać realne zaspokojenie wierzytelności, a więc nie skorzystała skutecznie z uprawnienia uregulowanego w analizowanym przepisie.

Mając na uwadze całokształt rozważań Sąd uznał za bezskuteczną wobec powoda M. S. umowę sprzedaży z dnia 16 lipca 2015 r. sporządzoną przed notariuszem I. A. w Kancelarii Notarialnej w P. Rep. A 2504/2015 zawartą pomiędzy R. S. a pozwaną Hotele (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P., mocą której pozwana uzyskała własność nieruchomości położonej w P. obejmującej działki ewidencyjne nr (...) dla której Sąd Rejonowy Poznań-Stare Miasto w P. prowadzi księgę wieczystą nr (...) - w celu zaspokojenia wierzytelności powoda przysługującej mu wobec dłużników J. S. i B. S. (1) w wysokości 1.487.910,60 zł należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi, stwierdzonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 29 marca 2013 r. wydanym w sprawie XII C 491/09 zaopatrzonym w klauzulę wykonalności na podstawie postanowienia Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 18 października 2013 r. w sprawie o sygnaturze akt I ACa 685/13 oraz zaopatrzonym na mocy postanowienia Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie o sygnaturze akt I ACo 48/13 klauzulą wykonalności

przeciwko małżonce dłużnika B. S. (1) – z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku, który byłby objęty wspólnością majątkową małżonków J. S. i B. S. (1), gdyby małżonkowie jej podlegali.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. obciążając nimi w całości pozwaną jako stronę przegrywającą.

Na koszty poniesione przez powoda złożyły się: opłata sądowa od pozwu 37.500 zł, wynagrodzenie pełnomocnika powoda 7.200 zł (§ 6 pkt 7 w zw. § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w zw. z §21 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie), opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł, opłata od wniosku o zabezpieczenie 100 zł, opłata sądowa za wpis wzmianki w ramach zabezpieczenia do KW 60 zł, wynagrodzenie pełnomocnika powoda w postępowaniu zabezpieczającym 1.800 zł (§ 6 pkt 7 w zw. § 11 ust. 1 pkt 7 i §5 ww. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r.), wynagrodzenie pełnomocnika powoda w postępowaniu zażaleniowym 1.800 zł (§ 6 pkt 7 w zw. § 13 ust. 2 pkt 2 ww. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w zw. z ograniczonym do kwoty 1.800 zł wnioskiem powoda), opłaty za 3 e - protokoły (z 22.03.2016 r., z 07.03.2016 r., z 13.09.2016 r.) 45 zł, dojazd pełnomocnika powoda na rozprawę w dniu 15 grudnia 2016 r. 459 zł, dojazd pełnomocnika na rozprawę w dniu 22 marca 2016 r. 184,02 zł, dojazd pełnomocnika na rozprawę w dniu 7 czerwca 2016 r. 215,95 zł, dojazd pełnomocnika na rozprawę w dniu 13 września 2016 r. 293,01 zł, dojazd pełnomocnika na rozprawę w dniu 27 kwietnia 2017 r. 167,50 zł, opłaty pocztowe 146,70 zł, kolorowe kopie 74 zł. Podkreślić należy, że strona pozwana nie zakwestionowała wysokości poniesionych przez powoda kosztów procesu, wskazanych w spisie kosztów, w tym na dojazdy na rozprawy.

Sąd nie znalazł podstaw, by uwzględnić żądane przez pełnomocnika powoda wynagrodzenie za czynności adwokackie w wysokości 2,5 x stawki minimalnej. W ocenie Sądu z uwagi na fakt, że pełnomocnik powoda prowadził dotychczas również inne sprawy przeciwko B. S. (1), J. S., G. K. i M. K., w tym sprawy ze skargi pauliańskiej, jak choćby sprawę XVIII C 1220/15 tutejszego Sądu, był doskonale zorientowany zarówno w okolicznościach faktycznych, materialnie dowodowym, jak i w kwestiach prawnych, a zatem jego nakład pracy w niniejszej sprawie był niewątpliwie mniejszy.

Za uzasadnione należało uznać żądanie powoda dotyczące zasądzenia na jego rzecz kosztów dojazdu na rozprawę reprezentującego go zawodowego pełnomocnika. Z treści art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. wynika, że koszty te stanowią niezbędne koszty procesu. Wybór pełnomocnika procesowego jest decyzją strony, często opartą na zaufaniu. Przy tym powód korzysta w sprawach dotyczących dłużnika z usług tego samego pełnomocnika, zatem wybór innego pełnomocnika np. z miejscowości położenia siedziby sądu byłby nieuzasadniony. W tej sytuacji za uzasadniony wydatek powoda należało uznać koszty podróży pełnomocnika w celu wzięcia udziału w rozprawach. Nie znajduje obecnie uzasadnienia twierdzenie, że podróż ta powinna odbywać się przy wykorzystaniu najtańszego środka transportu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20.04.2011 r., I CZ 22/11; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 12.06.2012 r., III PZP 4/12). Przy tym pozwana nie kwestionowała wskazanych w spisie kosztów kwot kosztów dojazdów.

W związku z powyższym zasądzone od pozwanych na rzecz powoda kwotę 50.062,18 zł tytułem kosztów procesu.

SSO Agnieszka Śliwa